

NATURA 2000

STANDARDOWY FORMULARZ DANYCH

DLA OBSZARÓW SPECJALNEJ OCHRONY (OSO)
DLA OBSZARÓW SPEŁNIAJĄCYCH KRYTERIA OBSZARÓW O ZNACZENIU
WSPÓLNOTOWYM (OZW)

I
DLA SPECJALNYCH OBSZARÓW OCHRONY (SOO)

1. IDENTYFIKACJA OBSZARU

1.1. TYP   **1.2. KOD OBSZARU**   **1.3. DATA OPRACOWANIA**   **1.4. DATA AKTUALIZACJI**
B   PLH020053   2006-01   2008-02

1.5. POWIĄZANIA Z INNYMI OBSZARAMI NATURA 2000

1.6. INSTYTUCJA LUB OSOBA ZBIERAJĄCA INFORMACJE:

A. Malkiewicz, Instytut Zoologii, Uniwersytet Wrocławski; Zygmunt Kącki, Instytut Biologii Roślin, Uniwersytet Wrocławski.

1.7. NAZWA OBSZARU:

Zagórzyckie Łąki

1.8. WSKAZANIE I ZAKLASYFIKOWANIE OBSZARU:

DATA ZAPROPONOWANIA JAKO OZW

2007-03

DATA ZATWIERDZENIA JAKO OZW

2008-12

DATA ZAKLASYFIKOWANIA JAKO OSO

DATA ZATWIERDZENIA JAKO SOO

2. POŁOŻENIE OBSZARU

2.1. POŁOŻENIE CENTRALNEGO PUNKTU OBSZARU

DŁUGOŚĆ GEOGRAFICZNA

E 16 32 29

SZEROKOŚĆ GEOGRAFICZNA

N 51 15 42

2.2. POWIERZCHNIA (ha):

359,8

2.3. DŁUGOŚĆ OBSZARU (km):

3,0

2.4. WYSOKOŚĆ (m n.p.m.):

MINIMALNA

103

MAKSYMALNA

125

ŚREDNIA

114

2.5. REGION ADMINISTRACYJNY (NUTS)

Kod	Nazwa regionu	%
PL518	Wrocławski	100

2.6. REGION BIOGEOGRAFICZNY

Nazwa regionu biogeograficznego
Kontynentalny

3. INFORMACJA PRZYRODNICZA

3.1. Typy SIEDLISK znajdujące się na terenie obszaru Natura 2000 oraz ocena znaczenia obszaru dla tych siedlisk

3.1.a. Typy SIEDLISK wymienione w Załączniku I Dyrektywy Rady 92/43/EWG

Kod	Nazwa siedliska	% pokrycia	Stopień Reprezen.	Względna powierch	Stan zachow.	Ocena ogólna
6120	Cieptolubne, śródłądowe murawy napiaskowe (<i>Koelerion glaucae</i>)	0,02	A	C	A	A
6410	Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe (<i>Molinion</i>)	17,48	A	C	A	A
6430	Ziołorośla górskie (<i>Adenostyilon alliariae</i>) i ziołorośla nadrzeczne (<i>Convolvuletalia sepium</i>)	0,00	A	C	A	A
6510	Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (<i>Arrhenatherion elatioris</i>)	54,88	B	C	B	B

3.2. GATUNKI, których dotyczy Artykuł 4 Dyrektywy Rady 79/409/EWG i gatunki wymienione w Załączniku II Dyrektywy Rady 92/43/EWG oraz ocena znaczenia obszaru dla tych gatunków

3.2.a. PTAKI wymienione w Załączniku I Dyrektywy Rady 79/409/EWG

KOD	NAZWA	OSIADŁA	POPULACJA			OCENA ZNACZENIA OBSZARU			
			Rozrodcza	MIGRUJĄCA Zimująca	Przelotna	Populacja	Stan zach.	Izolacja	Ogólnie

3.2.b. Regularnie występujące Ptaki Migrujące nie wymienione w Załączniku I Dyrektywy Rady 79/409/EWG

KOD	NAZWA	OSIADŁA	POPULACJA			OCENA ZNACZENIA OBSZARU			
			Rozrodcza	MIGRUJĄCA Zimująca	Przelotna	Populacja	Stan zach.	Izolacja	Ogólnie

3.2.c. SSAKI wymienione w Załączniku II Dyrektywy Rady 92/43/EWG

KOD	NAZWA	OSIADŁA	POPULACJA			OCENA ZNACZENIA OBSZARU			
			Rozrodcza	MIGRUJĄCA Zimująca	Przelotna	Populacja	Stan zach.	Izolacja	Ogólnie

3.2.d. PŁAZY i GADY wymienione w Załączniku II Dyrektywy Rady 92/43/EWG

KOD	NAZWA	OSIADŁA	POPULACJA			OCENA ZNACZENIA OBSZARU			
			Rozrodcza	MIGRUJĄCA Zimująca	Przelotna	Populacja	Stan zach.	Izolacja	Ogólnie

3.2.e. RYBY wymienione w Załączniku II Dyrektywy Rady 92/43/EWG

KOD	NAZWA	OSIADŁA	POPULACJA			OCENA ZNACZENIA OBSZARU			
			Rozrodcza	MIGRUJĄCA Zimująca	Przelotna	Populacja	Stan zach.	Izolacja	Ogólnie

3.2.f. BEZKRĘGOWCE wymienione w Załączniku II Dyrektywy Rady 92/43/EWG

KOD	NAZWA	OSIADŁA	POPULACJA			OCENA ZNACZENIA OBSZARU			
			Rozrodcza	MIGRUJĄCA Zimująca	Przelotna	Populacja	Stan zach.	Izolacja	Ogólnie
1052	<i>Hypodryas maturna</i>	20-200i				C	A	C	B
1059	<i>Maculinea teleius</i>		ca. 500			C	A	B	B
1060	<i>Lycaena dispar</i>	50-100i				C	B	C	C
1061	<i>Maculinea nausithous</i>	100-200i				C	B	C	B
1065	<i>Euphydryas aurinia</i>		150-200			C	B	A	B
1074	<i>Eriogaster catax</i>		1000			C	A	C	B

3.2.g. ROŚLINY wymienione w Załączniku II Dyrektywy Rady 92/43/EWG

KOD	NAZWA	Populacja	POPULACJA			OCENA ZNACZENIA OBSZARU			
			Populacja	Stan zach.	Izolacja	Ogólnie			

3.3. Inne ważne gatunki zwierząt i roślin

PTAKI

Populacja Motywacja

SSAKI

Populacja Motywacja

PŁAZY

Populacja Motywacja

GADY

Populacja Motywacja

RYBY

Populacja Motywacja

BEZKRĘGOWCE

Populacja Motywacja

ROŚLINY

	Populacja	Motywacja
Carex pulicaris	R	A
Carex tomentosa	C	D
Carex umbrosa	R	A
Centaureum erythraea	R	D
Cirsium acaule	R	D
Cnidium dubium	C	A
Dactylorhiza majalis	C	D
Gentiana pneumonanthe	C	A
Gladiolus imbricatus	30 i	D
Gratiola officinalis	R	D
Iris sibirica	5 kęp	A
Listera ovata	C	D
Ononis arvensis	C	D
Ononis spinosa	R	D
Ophioglossum vulgatum	C	D
Peucedanum cervaria	R	D
Platanthera bifolia	C	D
Potentilla alba	C	D
Primula veris	C	D
Prunella grandiflora	V	D
Rosa gallica	R	A
Scorzonera humilis	R	D
Scutellaria hastifolia	R	D
Succisa pratensis	C	D
Trollius europaeus	3 kępy	D

4. OPIS OBSZARU

4.1. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA OBSZARU

Klasy siedlisk	% pokrycia
Lasy iglaste	3 %
Lasy mieszane	15 %
Siedliska łąkowe i zaroślowe (ogólnie)	2 %
Siedliska rolnicze (ogólnie)	80 %
Suma pokrycia siedlisk 100 %	

OPIS OBSZARU

Obszar jest położony na Wysoczyźnie Rościławskiej pomiędzy miejscowościami Rataje, Zagórzyce, Grodzanów i Prawików. Obejmuje łąki kośne oraz zadrzewienia śródłąkowe i polne rozwijające się na skarpie pradolina Odry. Są to głównie zbiorowiska łąk trzęślicowych, świeżych i pastwisk z rzędu Arrhenatheretalia, mniejszą rolę mają fitocenozy z innych typów roślinności (ziołorośla, turzycowiska). Stan wykształcenia tych łąk ma wyjątkowe znaczenie ze względu na obecność licznej grupy gatunków ginących i zagrożonych oraz dużej mozaikowości siedlisk. Główną formą użytkowania tych terenów była ekstensywna gospodarka kośna i pastwiskowa. Obecnie ma ona mniejsze znaczenie, co powoduje zanikanie najcenniejszych użytków zielonych.

4. OPIS OBSZARU

4.2. WARTOŚĆ PRZYRODNICZA I ZNACZENIE

Większość powierzchni zajmują siedliska przyrodnicze roślinności nieleśnej ujęte w I załączniku Dyrektywy Siedliskowej. Spośród nich największe znaczenie mają bogate w gatunki łąki trzęślicowe, w ich składzie florystycznym znajduje się liczna grupa gatunków rzadkich i ginących. Na tej części łąk występuje modraszek telejus i inne higrofilne gatunki motyli. Wyjątkowe walory kulturowe i przyrodnicze mają łąki świeże, szczególnie te ze stanowiskami tak rzadkich motyli, jak przeplatka aurinia oraz wykształcające się w postaci ciepłolubnej na eksponowanych południowych stokach, gdzie towarzyszy im też barczatka kataks. Jest to unikalny w skali Dolnego Śląska zespół higro- i termofilnych owadów (gł. motyli) i roślin łąkowych, z którymi są one związane.

4.3. ZAGROŻENIA

Głównym zagrożeniem istnienia tych użytków zielonych jest zaniechanie koszenia (ekspansja lasu) lub wadliwa gospodarka - zbyt intensywne koszenie łąk trzęślicowych m.in. w ramach programów rolnośrodowiskowych oraz zamiana terenów zajętych głównie powierzchni przez łąki rajgrasowe na pola uprawne.

4.4. STATUS OCHRONNY

Nie chroniony.

4.5. STRUKTURA WŁASNOŚCI

Głównie grunty Agencji Nieruchomości Rolnych oraz grunty prywatne. Tereny leśne w zarządzie Lasów Państwowych, Nadleśnictwo Wołów.

4.6. DOKUMENTACJA - ŹRÓDŁA DANYCH

IOP PAN red. 2006-2007 Monitoring gatunków i siedlisk przyrodniczych ze szczególnym uwzględnieniem specjalnych obszarów ochrony siedlisk Natura 2000 msc, GIOŚ, Warszawa

Kącki Z. 2001. Przekształcenia łąk trzęślicowych na Dolnym Śląsku. Rozprawa doktorska (msc), Uniwersytet Wrocławski.

Kącki Z., Załuski T. 2004. Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe (Molinion). [w:] Herbich J. (red.) Podręczniki ochrony siedlisk i gatunków Natura 2000.

Malkiewicz A. 1997. Wyznaczenie terenów ważnych dla zachowania motyli dziennych na terenie Parku Krajobrazowego Dolina Jezierzycy i projektowanego Parku Krajobrazowego Dolina Odry I na odcinku od Brzegu Dolnego do Małowic. PTPP pro Natura, Wrocław. Msc.

Warchiń I. 2002. Struktura roślinności łąk Zagórzyc (Wysoczyzna Rościśławicka) jako wskaźnik warunków siedliskowych i użytkowania terenu. Praca mgr (msc), Uniwersytet Wrocławski.

Załuski T., Kącki Z. 2004. Łąki selernicowe (Cnidion dubii) [w:] J. Herbich (red.). Podręczniki ochrony siedlisk i gatunków Natura 2000. Murawy, łąki, ziołorośla, wrzosowiska, zarośla. Ministerstwo Środowiska, Warszawa 183-191 III

5. STATUS OCHRONNY OBSZARU ORAZ POWIĄZANIA Z OSTOJAMI CORINE BIOTOPES

5.1. DESYGNOWANE FORMY OCHRONY NA POZIOMIE KRAJOWYM I REGIONALNYM:

KOD % POKRYCIA

5.2. POWIĄZANIA OPISANEGO OBSZARU Z INNYMI TERENAMI:

desygnowanymi na poziomie krajowym lub regionalnym

KOD FORMY OCHRONY	NAZWA OBSZARU	TYP RELACJI	% POKRYCIA

desygnowanymi na poziomie międzynarodowym

NAZWA STATUSU OCHRONY	NAZWA OBSZARU	TYP RELACJI	% POKRYCIA

5.3. POWIĄZANIA OPISANEGO OBSZARU Z OSTOJAMI CORINE BIOTOPES:

KOD CORINE	TYP RELACJI	% POKRYCIA

6. DZIAŁALNOŚĆ CZŁOWIEKA NA TERENIE OBSZARU I W JEGO OTOCZENIU **I INNE CZYNNIKI WPŁYWAJĄCE NA TEN OBSZAR**

6.1. GŁÓWNE CZYNNIKI I RODZAJE DZIAŁALNOŚCI CZŁOWIEKA ORAZ PROCENT POWIERZCHNI OBSZARU IM PODLEGAJĄCY

Wpływy i działalność na terenie obszaru:

kod	nazwa	intensywność	% obszaru	wpływ
101	<i>Zmiana sposobu uprawy</i>	B	60	-
102	<i>Koszenie / ścinanie</i>	A	90	+
120	<i>Nawożenie /nawozy sztuczne/</i>	A	90	0
140	<i>Wypas</i>	A	30	+
160	<i>Gospodarka leśna - ogólnie</i>	C	5	0
800	<i>Zasypywanie terenu, melioracje i osuszanie - ogólnie</i>	C	50	-
954	<i>Inwazja gatunku</i>	A	90	-
990	<i>Inne naturalne procesy</i>	A	90	-

Wpływy i działalność wokół obszaru:

kod	nazwa	intensywność	% obszaru	wpływ
502	<i>Drogi, autostrady</i>	C		0
701	<i>Zanieczyszczenia wód</i>	A		-

6.2. ZARZĄDZANIE OBSZAREM

SPRAWUJĄCY NADZÓR (INSTYTUCJA LUB OSOBA):

ZARZĄDZANIE OBSZAREM I PLANY:

7. MAPY OBSZARU

Mapy fizyczne obszaru

Numer mapy	Skala	Projekcja	Opis
M-33-35-A	1: 50000	PUWG 1992	Yes

Zdjęcia lotnicze obszaru

Numer	Obszar	Temat	Data

8. ZDJĘCIA OBSZARU

Numer	Obszar	Temat	Autor	Data

4. OPIS OBSZARU

4.7. HISTORIA